
GENTSE MEMORIEDAGEN: 29-30-31 MEI

29 Mei 1476

Akte van Karel de Stoute waarbij “De Fonteyne” het recht krijgt andere Rederijkerskamers te “confirmeren”.

29 Mei 1543

Frans Van Pottelsberghe legt de eerste steen van de nieuwe kapel van het Kinderen Alijnshospitaal.

29 Mei 1749

Dood van Jacobus Hije.

Dichter die een belangrijke rol speelde bij de heroprichting van “De Fonteyne” in 1701.

Hij werd geboren in Gent op 14 Mei 1667.

Hij woonde op de Begijnengracht en verdiende als kuiper de kost voor zijn groot gezin.

Hij nam deel aan veel van de door de Kamer uitgeschreven wedstrijden en schreef enkele toneelstukken die opgevoerd werden in het “Gangskén”. Hij schreef o.m. een stuk over de bedelaars bij den “Ackergemschen Ommeganck.”

29 Mei 1798

In de Tempel der Rede (anders gezegd de Baudelookapel) vieren de Republikenen het feest van de Erkentelijkheid.

's Avonds is er een banket met meer redevoeringen dan gerechten, o.m. een redevoering "au sexe féminin dont la mission consiste à inculquer les sentiments républicains aux hommes."

29 Mei 1800

Het Stadsbestuur treft maatregelen om een einde te stellen aan de vervolgingen waarvan de Joden in onze stad het slachtoffer zijn en herinnert aan de beginselen van vrijheid en gelijkheid voor alle burgers en dus ook voor de Joden.

29 Mei 1835

Geboorte in Gent van Edward Pynaert.

Na het Atheneum ging naar de school van Louis Van Houtte en was er een van de eerste afgestudeerden.

In 1861 werd hij benoemd tot leraar aan de Tuinbouwschool.

In 1869 kwam hij in dienst van Jan Van Geert, trouwde met zijn dochter en zette het bedrijf van zijn schoonvader verder.

Hij was medestichter van het tijdschrift "Revue de l' Horticulture Belge et Etrangère".

Richtte een tuinbouwbedrijf op aan de Keizerpoort tussen de twee Scheldearmen. Op de gronden van zijn bedrijf kwam later de rubberfabriek van Laroche-Lechat.

Gemeenteraadslid van 1885 tot 1895.

Dood in Oktober 1900.

29 Mei 1862

Dood van Adolphe Bartels.

Hij werd geboren te Gent op 24 Augustus 1802.

Zijn vader was een Duitser die op het einde van de 18e eeuw naar België gekomen was en hier een Louise Mosselman huwde.

Adolphe was de oudste van hun 3 zonen. Hij studeerde aan het Lyceum in Brussel.

Hij werd hoofdredacteur van het agressieve, tegen de Hollanders gericht, blad "Le Catholique des Pays-Bas".

Wegens zijn acties tegen de regering van Willem I werd hij in April 1830 veroordeeld tot 7 jaar verbanning.

Hij keerde terug na de Omwenteling maar moest na 1 jaar reeds het land opnieuw verlaten wegens zijn republikeinse ideeën.

Hij kwam later terug als medewerker van “Le Courrier de l’ Escaut” en “Le Journal des Flandres”.

Hij bleef zijn standpunten getrouw en moest in 1839 terechtstaan wegens op-hitsing tot gewapend verzet.

29 Mei 1888

Dood van Joseph Jacques Kerfyser. Hij werd geboren op 1 Juli 1833.

Net zoals zijn vader Pierre Joseph, die het Casino op de Coupure bouwde, was hij aannemer-architect.

In 1854 werd hij voorzitter van de kruisboogmaatschappij “Willem Tell”.

Vanaf 1882 was hij liberaal gemeenteraadslid.

29 Mei 1897

Het warenhuis van “Vooruit” op de Vrijdagmarkt gaat in de vlammen op.

Nog geen 3 jaar voordien, namelijk op 18 November 1894, was het ingehuldigd.

Een foto van de brand is te zien in “Archiefbeelden Gent Centrum”- p.31.

29 Mei 1934

Commissaris Luysterborgh gaat in het Noordstation in Brussel “Johannes de Doper” afhalen met het ontvangstbewijs dat opgestuurd werd door de dief van het paneel.

29 Mei 1970

Het vernieuwd Schoolmuseum wordt overgebracht naar een vleugel van de St-Pietersabdij.

Dit uniek museum was aanvankelijk in het “Straatje van Berouw” en werd in 1924 gesticht door Michel Thiery.

30 Mei 1035

Dood van Boudewijn IV (à la Belle Barbe. Ook nog Le Barbu en Schoonbaard).

Deze 6e Graaf van Vlaanderen was nog minderjarig toen zijn vader Arnold de Jonge stierf. Er brak een burgeroorlog uit, maar wanneer hij op ouderdom gekomen was om zich aan het hoofd te stellen van zijn troepen, bracht hij orde in de zaak en stelde hij alles onder zijn autoriteit.

Interieur van de winkel van "Vooruit". Foto Amsab.

Bij de oorlogen die hij voerde tegen de Koning van Frankrijk en de Keizer van Germanië bekam hij een eervolle vrede en een vergroting van zijn territoriale souvereiniteit.

Op het einde van zijn carrière kwam zijn enige zoon (Boudewijn V) in opstand tegen hem en moest hij schuil zoeken bij Richard Van Normandië.

Deze prins kon de opstandige zoon er toe dwingen “d’implorer le pardon paternel”. Boudewijn IV verzamelde gans het Hof in Oudenaarde en daar, in aanwezigheid van de meest precieuzen relikwieën en van de Bisschop van Noyon, zwoeren vader en zoon verzoening en vrede.

Hij stierf na 48 jaren geregeerd te hebben en werd begraven in de kapel van de St-Pietersabdij.

30 Mei 1530

Ondertekening van het contract tussen de Nering der Vrije Schippers en Christoffel Van den Berghen voor de bouw van het Schippershuis.

30 Mei 1582

Lambert Daneau geeft zijn eerste “Latijnse oratie” aan de Calvinistische Universiteit.

Deze Fransman die geboren werd rond 1530 had Theologie gestudeerd bij Calvin in Genève. In 1583 vertrok hij reeds naar Frankrijk om daar Theologie te doceren.

Hij stierf er in 1595.

30 Mei 1602

Abt Delrio krijgt de toelating van de Abt van de St-Pietersabdij om de refuge van Baudeloo om te vormen tot een klooster met kerk, klokketoren en kerkhof.

30 Mei 1792

Opening in het Stadhuis van een tentoonstelling van schilder-, beeldhouw- en tekenkunst.

Het reglement van de expositie vermeldt dat onbetamelijke stukken zullen geweigerd worden. De tijden zijn toch wel veel veranderd. De dag van vandaag volstaat het iets-volledig ten onrechte trouwens- “kunst” te noemen omdat om het even wat zou toegelaten worden. Wie zou het nu nog durven wagen de “artistieke vrijheid” aan te tasten?

30 Mei 1863

Afschaffing van het vondelingengesticht, anders gezegd het “Rolleke”.

Het werd in Gent ingericht in 1820 en werd ondergebracht in oude gebouwen van Sint-Jan-ten-Dulle.

De rol bestond uit een soort tabernakel ingewerkt aan de gevel van een huis. Het toestel draaide rond een verticale spil, was cilindervormig en open langs de straatkant. Er stond een wijmen mandje in om het verlaten kind in op te vangen. Werd er een wichtje ingelegd, dan rinkelde er binnen in het gesticht een bel. Het toestel werd een halve toer gedraaid en het kindje verliet, voor misschien altijd, zijn moeder. Gewoonlijk vond men in zijn luiers, als bewijsstuk een geschrift of een voorwerp: een prentje, een stuk van een speelkaart, een paternoster, een teerling, enz. Het kind kreeg gewoonlijk de naam van het ingesloten bewijsstuk. Als de moeder later het kind terug wilde moest zij de beschrijving van het voorwerp geven met de datum waarop het achtergelaten werd.

De meerderheid der vondelingen waren zieke kinderen. Meer dan 60% stierf vooraleer zij 3 maanden waren en bijna 90% vooraleer zij 2 jaar werden.

De latere bestemming van het “Rolleke” is voldoende bekend.

30 Mei 1243

Dood van Fulco Utenhove.

Hij was kanunnik in Rijsel maar stichtte hier in 1201, samen met zijn zuster Geertrui, haar dochters en enkele andere godvruchtige vrouwen het Utenhove-Hospice, toen “Sancat Maria in Gandave” geheten.

Het was gelegen aan de Leie nabij St-Michielskerk.

Hij was de eerste die aan de Koning van Frankrijk de ontevredenheid durfde uitdrukken wegens het gevangen houden van Johanna en Margareta van Constantinopel.

Hij stierf na een jarenlange ziekte in de Bijloke.

31 Mei 1478

Dood van Jean IV, de 58e Abt van de St-Baafsabdij.

Zijn ware naam was Jan Van Sycleer (Syclers). Zijn vader, eveneens Jan, was apothecaris.

Hij werd tot abt verkozen op 2 April 1470, maar deze benoeming werd slechts door de Paus bekrachtigd in Januari 1472.

Hij werd begraven in de hoofdbeuk van de abdijkerk.

31 Mei 1680

Dood van Ignace Van Grobbendonck, de 11e Bisschop van Gent.

Geboren te 's Hertogenbos in 1625, werd hij hier geïnstalleerd als bisschop op 9 Januari 1680. Zijn episcopaat alhier was het kortste, het duurde nog geen 5 maanden.

31 Mei 1698

Opening van de eerste stadsschouwburg met de opvoering van "Thésée" van Lully.

In 1688 had de Stad de gronden gekocht van de St-Sebastiaansgilde en er een Pickerije (Manege) gebouwd. In 1698 werd deze omgebouwd tot een toneelzaal.

Deze datum kan beschouwd worden als het begin van de Gentse Opera.

31 Mei 1793

"Ten Stadhuysse van Gend is, ter Vergaederinge van de Heeren Tresoriers-Generaels, midsgaders de Heeren geauthoriseerde Tresoriers tot het ontfangen der Patriotque giften, ten dienste van Syne Keyserlyke en Koninglyke Majesteyt, in het Departement van Gend geopend eenen Bureau tot het ontfangen der selve Giften, voor het voortsetten van den tegenwoordigen Oorlog."

Bedoeld wordt de oorlog van de Oostenrijkers tegen de Fransen.

31 Mei 1819

De orgels van de kapel van de Abdij van Baudeloo worden voor de som van 3.600 gulden verkocht aan de kerk van Vlaardingen.

31 Mei 1879

Geboorte van Leon De Keyser.

Deze veelzijdige man was o.m. architect. Hij werd geboren in de St-Machariusstraat als zoon van een smid. Het gezin verhuisde later naar de Begijnengracht waar moeder De Keyser een hoeden- en klakkenwinkelje opende.

Leon volgde gedurende 5 jaren met succes lessen aan onze Academie waar hij als leraar Charles Van Rysselberghe heeft en als medestudent Geo Henderick. Het mag wel merkwaardig genoemd worden dat deze architect in de vergetelheid geraakt is. Hij heeft hier nochtans heel wat mooie gebouwen gezet, zoals meerdere Art-Nouveauhuizen op de Clementinalaan, de zogenaamde "villa's", ook enkele merkwaardige huizen in de Borluutstraat.

En oude Gentenaars, weet gij het nog? Onze goede cinema "Oud Gend" met op de muren geschilderde afbeeldingen van oude stadsgezichten?

Het was Leon De Keyser die een oud gebouw, daterend van 1845, volledig herbouwde en dat in Januari 1910 zijn deuren opende onder de naam "Brasserie-Concerts-Cinéma Oud Gend", een cinema die later zou herdoopt worden in Cinema "Century" en helaas ook het slachtoffer werd van de kaalslag aan het Zuid.

Wij zegden: een veelzijdig man, inderdaad, in de privé was hij architect, maar daarnaast werkte hij gedurende 34 jaren bij de Belgische Spoorwegen, aanvankelijk als tekenaar, later als Chef van het tekenbureau. Onder zijn leiding werden de stations van Knokke en Blankenberge ontworpen.

Dat belette hem niet, tussendoor, met zijn broer Albert een handel in ijzerwaren op te richten in de Burgstraat, een zaak die bekend zou worden als de "Quincaillerie De Keyser".

Leon De Keyser stierf in 1946 op 67-jarig leeftijd.

Hugo COLLUMBIEN

ZILVERHOF GENT. DIT BESTAAT NIET MEER

Dit merkwaardige huis maakte deel uit van drie huisjes gelegen in het Zilverhof.

Dit schilderachtige huis paste wondermooi in de omgeving van de Lieve en de in het kader passende Academiebrug.

De achterkant van dit huis paalde aan de Lieve, en maakte deel uit van "Un coin pittoresque au quai Saint-Antoine rue de la Liève près du Rabot. Maisons de la fin du XVII siècle remaniements du XVIII siècle" aldus het "Album du Vieux Gand par Paul Bergmans et Armand Heins". Plaat XXXV.

"De Gentse Commissie voor Monumenten werd in de tweede helft van november 1972 om advies gevraagd in verband met het slopen van de huisjes. Maar in juli-augustus was reeds met het slopen een aanvang genomen" aldus de krant "Het Volk, vrijdag 22 december 1972".

Voor het huis volledig werd gesloopt werd van de trogwulf in de woonkamer, een perspectief en opmeting uitgevoerd op 15-11-1972, door een leerling aan de toenmalige Hogeschool Sint-Lucas Architectuur Zwartzustersstraat-Gent. De moerbalken uit de woonkamer werden verwerkt in een nieuwbouw te Aarsele.

Roger TUYTSCHAEVER